

OVERVÅGNING.
Hvem snakker hun med, og hvad snakker de om? Billigt, men effektivt spionudstyr frister mange nysgerrige til at krænke privatsfæren. – Modelfoto: Finn Frandsen.

Smil! Små effektive overvågningskameraer, der kan skjules i bamser, brilleluer og ringbind, sælges i stor stil til nysgerrige danskere. Men hvordan skal menigmand forstå loven, når det ikke engang bekymrer professionelle installatører?

Kagedåsen holder øje med dig - eller også er det bornholmeruret ...

Af Poul Exner

Nu leger vi lige lidt», siger Johnny Tullin, direktør og indehaver af City Låse. Han sidder i et af firmaets mødelokaler med en bærbar computer foran sig. Via internettet styrer han et af de mange kameraer, der er monteret hele vejen rundt om villan i Valby, der er City Låses hovedkontor og indehaverens privatbolig. Han styrer kameraet fra mødelokalet, men kunne lige så nemt gøre det fra en computer i Spanien, siger han.

Johnny Tullin klikker på en pil på skærmen, og kameraet løfter blikket fra fliserne i indkørslen og giver et billede ud over villavejen. Et klik mere og kameraets teleteliner zoomer ind på et vindue i et lejlighedskompleks 500 meter væk. Der er mørkt bag ruderne, men man kan se, at vinduet står på klem, og vinden får det hvide gardin til at bevæge sig.

»Havde det været aften, og der var tændt lys i lejligheden, kunne vi se alt, hvad der foregik«, fortæller Johnny Tullin.

Udstyret, Johnny Tullin demonstrerer, er noget af det bedste på markedet. Kameraet på gavlen kan både panorere, tilte og zoome. Og altså give knivskarpe billeder af personer og handlinger i lejligheder i lokalområdet. Om natten får kameraet hjælp af to store infrarød-projektører, og så snart der er bevægelse i billedet, bliver optagelserne gemt på en harddisk.

Kuglepennet med mikrofoner
Johnny Tullins udstyr koster 50-80.000 kroner og er i den dyre og eksklusive ende af skalaen. Men som al anden elektronik bliver også overvågningsudstyr billigere og billigere.

Alle kan være med nu, og flere og flere er det også. Udstyr, der tidligere kun var tilgængeligt for efterretnings-tjenester og andre lyssky brancher sælges nu som varmt brød til menigmand. Slagvarerne i internetbutikker med navne som spyman.dk og spyzone.dk er små trådløse infrarødkameraer, der kan monteres diskret og sende skarpe billeder fra mørke steder til modtagere 100 meter væk. Netbutikkerne sælger også udstyr til rumaflytning og telefonaflytning, og kuglepennet med mikrofoner og videokameraer. Og prisen falder hele tiden.

Jens Orleth, som ejer internetbutikken spydk.dk, fortæller, at »et ganske

almindeligt spionkamera med det hele« kostede 2.500 kroner, da han etablerede sin forretning for et år siden. I dag sælger han cirka 30 kameraer om ugen for 700 kroner stykket. Det er for det meste privatpersoner, der handler hos spydk.dk.

»Kunderne fortæller, at de vil overvåge garagen eller haven, hvor man mener naboen gør ting, han ikke må. Nogle bruger det også til at overvåge deres baby og barnepige. Og sikkert også mange andre sjove ting, som for eksempel badeværelset«, fortæller Jens Orleth.

Til manden der har alt

Men det er ikke kun internetbutikkerne, der sælger spionudstyr til private. I en sidegade til Strøget ligger butikken Bimbambanana, der sælger firmagaver og »sjove gaver til manden, der har alt«, som indehaveren Peter Bindner siger.

Blandt de »sjove gaver« er et trådløst farvekamera med mikrofon så lille, at det kan gemmes i et brillelue og filme gennem et hul som et knappenålshoved. For de 500 kroner, pakken koster, får man også en modtager, der bare skal tilsluttes fjernsyn eller videomaskine op til 100 meter væk. Så er overvågningen i gang.

Skulle det knibe med opfindsomheden kan man købe færdige løsninger, hvor kameraet er bygget ind i det nævnte brillelue, en bamse eller et par herrehandsker. Men butikken er også behjælpelig, hvis man vil have kameraet monteret andre steder.

»Kameraet sælger fantastisk godt. Og vi har blandt andet bygget det ind i en urtepotte, en kagedåse, en højttaler, et vækkeur, en sofapude og et bornholmerur. Enten har kunderne tingene selv, eller også skaffer vi dem«, fortæller Peter Bindner.

Men der er grænser for overvågningen, hvis man vil overholde loven.

»Lov om forbud mod tv-overvågning m.v.« forbyder private at overvåge personer på frit tilgængelige steder med et fjernbetjent eller automatisk virkende tv-kamera. Der er nogle undtagelser for tankstationer, butikcentre og lignende, og man må også gerne overvåge sin indkørsel, men så skal der også skiltes tydeligt med overvågningen. Skjult overvågning er forbudt.

Og det er for så vidt lige meget, om det er i det offentlige rum, på arbejdspladsen, hos naboen eller på egen matrikel og inden for hjemmets fire vægge. I alle tilfælde vanker der ifølge straffeloven bøde eller fængsel i op til seks måneder, hvis man »ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem

andre eller forhandlinger i lukket møde, som man ikke selv deltager i«.

Professionel bekymring

Det er altså svært at se, hvad skjulte, trådløse overvågningskameraer kan bruges til på den rette side af loven. Alligevel lyder det fra alle de butikker, Politiken har talt med, at kameraerne sælger over al forventning.

»Der er selvfølgelig nogle regler, man skal holde sig inden for, men det har vi sådan set ikke noget med at gøre«, siger Jens Orleth fra spydk.dk.

Han havde egentlig overvejet at skrive om reglerne for tv-overvågning på butikens hjemmeside, men lod være.

»Det ville bare forvirre kunderne og måske afholde nogen fra at købe noget. Men hvis folk spørger mig, så får de selvfølgelig reglerne at vide«, siger han.

Jens Orleth spørger ikke til, hvad kameraerne skal bruges til. Sommetider siger kunderne det alligevel, men det kommer ikke ham ved, mener han. Ligesom Bimbambanana tilbyder at bygge spionkameraet ind i, hvad folk kan finde på, er der også altid monterer klar til at påtage sig opgaven, hvis der skal bores, skrues og trækkes kabler.

I den etablerede del af sikkerhedsbranchen glæder man sig over et hastigt voksende marked for videoovervågning. Men man har også travlt med at tage afstand fra den voksende underskov af leverandører, der retter linsen mod alt andet end lov og etik.

Bent Schwartzbach er formand for Sikkerhedsbranchens udvalg for videoovervågning og medejer af AC Sikring, der er et af landets største firmaer på området. Han mener, der er grund til at rydde op i branchen.

»Der kommer mange nye firmaer på området. Bare man har en telefon og en kassevogn, kan man begynde som installatør. Men vi skal af med de brodnede kar, der installerer overvågning på toiletter og i solarier«, siger han.

Brancheforeningen forsøger ihærdigt at udbrede kendskabet til og respekten for loven blandt sine medlemmer. Alligevel tyder noget på, at der er et stykke vej endnu.

Et af brancheforeningens mangeårige medlemmer er City Låse med det grænseoverskridende kamera i Valby. At overvågningen af Johnny Tullins villa og City Låses hovedkontor skulle være i strid med loven, lader ikke til at bekymre direktøren:

»Der sker ikke så meget ved at overtræde loven. Jeg gad også godt se den betjent, der ville give mig en bøde, hvis mine kameraer kunne bidrage til at oplære en forbrydelse her ude på vejene«, siger han.

500 KRONER. Mere koster det ikke at erhverve et diskret tv-kamera med mikrofon og trådløs sender og en modtager lige til at koble til tv'et eller videomaskinen. Kamera, mikrofon og trådløs sender kan holdes mellem to fingre.